

פסוקית נשוא

יוסף טרומפלדור

1. פסוקית נשוא מחליפה נשוא במשפט פשוט:

משפט פשוט: $\frac{\text{נשוא}}{\text{פסיקתו של השופט}}$ $\frac{\text{אוגד}}{\text{התעלומה הגדולה היא}}$

משפט מורכב: $\frac{\text{פסוקית נשוא}}{\text{מה יפסוק השופט}}$ $\frac{\text{אוגד}}{\text{התעלומה הגדולה היא}}$

2. פסוקית נשוא היא הנשוא של המשפט המורכב, ולכן בחלק העיקרי לא יהיה נשוא.

משפט מורכב: $\frac{\text{פסוקית נשוא}}{\text{מושא נשוא נושא}} \frac{\text{אוגד}}{\text{התעלומה הגדולה היא}}$ $\frac{\text{ציקרי}}{\text{לואי}} \frac{\text{אוגד}}{\text{נושא}}$

3. פסוקית נשוא באה בדרך כלל אחרי אוגד הנמצא ביחד עם הנושא בחלק העיקרי של המשפט.

דוגמאות:

$\frac{\text{פסוקית נשוא}}{\text{נושא נושא לואי}} \frac{\text{אוגד}}{\text{הוא}}$ $\frac{\text{ציקרי}}{\text{לואי}} \frac{\text{אוגד}}{\text{נושא}}$ **האינטרס הציבורי הוא שיפסק בזבז המים.** *לה.*

'ע' - מילת עצמו

$\frac{\text{פסוקית נשוא}}{\text{נושא נושא לואי}} \frac{\text{אוגד}}{\text{אינו}}$ $\frac{\text{ציקרי}}{\text{לואי}} \frac{\text{אוגד}}{\text{נושא}}$ **מצב העניינים כיום אינו כפי שהיה בשנות השמונים.** *כלה.*

'כפי ע' - מילת עצמו

$\frac{\text{פסוקית נשוא}}{\text{נושא נושא לואי}} \frac{\text{אוגד}}{\text{היא}}$ $\frac{\text{ציקרי}}{\text{לואי}} \frac{\text{אוגד}}{\text{נושא}}$ **ההוראה המפורשת היא כי יוחזר השגריר לאלתר.** *לאת.*

'כיו' - מילת עצמו

$\frac{\text{פסוקית נשוא}}{\text{נושא נושא לואי}} \frac{\text{אוגד}}{\text{היא}}$ $\frac{\text{ציקרי}}{\text{לואי}} \frac{\text{אוגד}}{\text{נושא}}$ **הדילמה היא כיצד פותרים את המשבר הדיפלומטי ללא הסלמה.** *ל.*

'כיצד' - מילת עצמו

$\frac{\text{פסוקית נשוא}}{\text{נושא נושא לואי}} \frac{\text{אוגד}}{\text{יהיה}}$ $\frac{\text{ציקרי}}{\text{לואי}} \frac{\text{אוגד}}{\text{נושא}}$ **הניצחון האמיתי יהיה אם לא ניכנע לאוימים.** *לה.*

'אם' - מילת עצמו

$\frac{\text{פסוקית נשוא}}{\text{נושא נושא לואי}} \frac{\text{אוגד}}{\text{היו}}$ $\frac{\text{ציקרי}}{\text{לואי}} \frac{\text{אוגד}}{\text{נושא}}$ **על פי המיתוס, מילותיו האחרונות של טרומפלדור היו: "טוב למות בעד ארצנו!"** *ל.*

6163

4. ניתן להמיר פסוקית נשוא בכינוי רמז כלשהו, למשל: *לה, להנה, כלה, לו, לאת, כלאת, אלה, אלו, כאלו* וכו'.

כתב, ערך והגיה: אריאל חסון, תיכון הגימנסיה הריאלית – ראשון לציון

פסוקית נושא

1. פסוקית נושא מחליפה נושא במשפט פשוט :

<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">נושא</td> <td style="padding: 2px;">תרם רבות לשיפור חייהם של בני האדם.</td> </tr> </table>	נושא	תרם רבות לשיפור חייהם של בני האדם.	<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">נושא</td> <td style="padding: 2px;">תומס אלווה אדיסון</td> </tr> </table>	נושא	תומס אלווה אדיסון
נושא	תרם רבות לשיפור חייהם של בני האדם.				
נושא	תומס אלווה אדיסון				
פסוקית נושא					
<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">נושא</td> <td style="padding: 2px;">תרם רבות לשיפור חייהם של בני האדם.</td> </tr> </table>	נושא	תרם רבות לשיפור חייהם של בני האדם.	<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">נושא+נושא</td> <td style="padding: 2px;">מי שהמציא את הנורה,</td> </tr> </table>	נושא+נושא	מי שהמציא את הנורה,
נושא	תרם רבות לשיפור חייהם של בני האדם.				
נושא+נושא	מי שהמציא את הנורה,				

2. פסוקית נושא היא הנושא של המשפט המורכב, ולכן בניתוח החלק העיקרי לא נציין נושא.

<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">נושא</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">תואור</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">תואור</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">לואי</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">לואי</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">לואי</td> </tr> </table>	נושא	תואור	תואור	לואי	לואי	לואי	<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">נושא+נושא</td> <td style="padding: 2px;">מושא</td> <td style="padding: 2px;">מי שהמציא את הנורה,</td> </tr> </table>	נושא+נושא	מושא	מי שהמציא את הנורה,
נושא	תואור	תואור	לואי	לואי	לואי					
נושא+נושא	מושא	מי שהמציא את הנורה,								

3. לפסוקית נושא יש שני דגמים :

א. פסוקית נושא הפותחת במילות השעבוד 'מי ש' / 'כל מי ש' (לציון נושא אנושי) או 'מה ש' / 'כל מה ש' / 'כל ה' (לציון עניין כללי כלשהו). כינוי מחליף לנושא אנושי הוא אחד מכינוי הגוף השלישי: **הוא, היא, הם, הן**, ואילו כינוי מחליף לעניין כללי כלשהו – **הדבר**.

פסוקית נושא הפותחת במילות השעבוד 'מי ש' / 'כל מי ש' מאפשרת לכותבים לומר אמירה כללית שאיננה מתייחסת לאדם ספציפי, אלא לכל אדם באופן כללי.

<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">נושא</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">תואור</td> </tr> </table>	נושא	תואור	<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">נושא+נושא</td> <td style="padding: 2px;">נושא</td> <td style="padding: 2px;">מי ששקרה</td> </tr> </table>	נושא+נושא	נושא	מי ששקרה	
נושא	תואור						
נושא+נושא	נושא	מי ששקרה					
פסוקית נושא							
<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">נושא</td> <td style="padding: 2px;">הדבר</td> <td style="padding: 2px;">נשכח במהרה.</td> </tr> </table>	נושא	הדבר	נשכח במהרה.	<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">נושא+נושא</td> <td style="padding: 2px;">נושא</td> <td style="padding: 2px;">מה שקרה</td> </tr> </table>	נושא+נושא	נושא	מה שקרה
נושא	הדבר	נשכח במהרה.					
נושא+נושא	נושא	מה שקרה					

<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">נושא</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">לואי</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">לואי</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">מושא</td> </tr> </table>	נושא	לואי	לואי	מושא	<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">נושא+נושא</td> <td style="padding: 2px;">נושא</td> <td style="padding: 2px;">מי שמעשן סיגריות</td> </tr> </table>	נושא+נושא	נושא	מי שמעשן סיגריות
נושא	לואי	לואי	מושא					
נושא+נושא	נושא	מי שמעשן סיגריות						
פסוקית נושא								
<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">נושא</td> <td style="padding: 2px;">הוא</td> <td style="padding: 2px;">פוגע גם בבריאות בני משפחתו.</td> </tr> </table>	נושא	הוא	פוגע גם בבריאות בני משפחתו.	<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">נושא+נושא</td> <td style="padding: 2px;">מושא</td> <td style="padding: 2px;">הוא</td> </tr> </table>	נושא+נושא	מושא	הוא	
נושא	הוא	פוגע גם בבריאות בני משפחתו.						
נושא+נושא	מושא	הוא						

ב. חלק עיקרי ללא ציון עושה הפעולה שהנושא שלו הוא פועל סביל (למשל: ברור, ידוע, פורסם, התברר, נאמר, ייתכן, ניכר, הוחלט), ואחריו פסוקית נושא הפותחת במילים 'ש', 'כי', 'אם' או במילת שאלה או הבאה כציטוט, ושניתן להמירה בכינוי 'הדבר'.

<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">נושא</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">תואור</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">לואי</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">לואי</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">מושא</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">נושא</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">נושא</td> </tr> </table>	נושא	תואור	לואי	לואי	מושא	נושא	נושא	<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">נושא+נושא</td> <td style="padding: 2px;">נושא</td> <td style="padding: 2px;">שמדענים ימצאו חיסון יעיל נגד וירוס האבולה בעתיד.</td> </tr> </table>	נושא+נושא	נושא	שמדענים ימצאו חיסון יעיל נגד וירוס האבולה בעתיד.
נושא	תואור	לואי	לואי	מושא	נושא	נושא					
נושא+נושא	נושא	שמדענים ימצאו חיסון יעיל נגד וירוס האבולה בעתיד.									
פסוקית נושא											
<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">נושא</td> <td style="padding: 2px;">הדבר</td> <td style="padding: 2px;">ייתכן.</td> </tr> </table>	נושא	הדבר	ייתכן.	<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">נושא+נושא</td> <td style="padding: 2px;">נושא</td> <td style="padding: 2px;">שמדענים ימצאו חיסון יעיל נגד וירוס האבולה בעתיד.</td> </tr> </table>	נושא+נושא	נושא	שמדענים ימצאו חיסון יעיל נגד וירוס האבולה בעתיד.				
נושא	הדבר	ייתכן.									
נושא+נושא	נושא	שמדענים ימצאו חיסון יעיל נגד וירוס האבולה בעתיד.									

<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">נושא</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">תואור</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">נושא</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">לואי</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">נושא</td> </tr> </table>	נושא	תואור	נושא	לואי	נושא	<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">נושא+נושא</td> <td style="padding: 2px;">נושא</td> <td style="padding: 2px;">שפרסם בעיתון</td> </tr> </table>	נושא+נושא	נושא	שפרסם בעיתון
נושא	תואור	נושא	לואי	נושא					
נושא+נושא	נושא	שפרסם בעיתון							
פסוקית נושא									
<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">נושא</td> <td style="padding: 2px;">הדבר</td> <td style="padding: 2px;">פורסם בעיתון.</td> </tr> </table>	נושא	הדבר	פורסם בעיתון.	<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">נושא+נושא</td> <td style="padding: 2px;">נושא</td> <td style="padding: 2px;">שפרסם בעיתון</td> </tr> </table>	נושא+נושא	נושא	שפרסם בעיתון		
נושא	הדבר	פורסם בעיתון.							
נושא+נושא	נושא	שפרסם בעיתון							

כתב, ערך והגיה: אריאל חסון, תיכון הגימנסיה הריאלית – ראשון לציון

$\frac{\text{נושא}}{\text{הדבר}} \text{ נמסר על ידי השכנה.} = \frac{\text{צוקרי}}{\text{נושא}} \frac{\text{נושא}}{\text{מושא}} \frac{\text{פסוקית נושא}}{\text{תיאור}} \frac{\text{נושא}}{\text{תיאור}} \frac{\text{נושא}}{\text{תיאור}} \frac{\text{נושא}}{\text{תיאור}}$

"מר באום מעולם לא יצא מהבית"
 הדבר

$\frac{\text{נושא}}{\text{הדבר}} \text{ אינו ידוע.} = \frac{\text{פסוקית נושא}}{\text{תיאור}} \frac{\text{נושא}}{\text{תיאור}} \frac{\text{נושא}}{\text{תיאור}} \frac{\text{נושא}}{\text{תיאור}} \frac{\text{נושא}}{\text{תיאור}} \frac{\text{נושא}}{\text{תיאור}}$

בשלב זה לא ידוע **מתי** תסתיים שביתת עובדי הנמלים.
 הדבר

$\frac{\text{נושא}}{\text{הדבר}} \text{ אינו ברור.} = \frac{\text{פסוקית נושא}}{\text{נושא}} \frac{\text{נושא}}{\text{נושא}} \frac{\text{פסוקית נושא}}{\text{נושא}} \frac{\text{פסוקית נושא}}{\text{נושא}}$

לא ברור **אם** הוא בעד העסקה או נגדה.
 הדבר

$\frac{\text{נושא}}{\text{הדבר}} \text{ נקבע בישיבה.} = \frac{\text{פסוקית נושא}}{\text{תיאור}} \frac{\text{נושא}}{\text{תיאור}} \frac{\text{נושא}}{\text{תיאור}} \frac{\text{נושא}}{\text{תיאור}} \frac{\text{פסוקית נושא}}{\text{תיאור}}$

בישיבה נקבע **כי** מהיום והלאה יחלו הלימודים בשעה תשע.
 הדבר

$\frac{\text{נושא}}{\text{הדבר}} \text{ אחרי שנים התברר הדבר.} = \frac{\text{פסוקית נושא}}{\text{תיאור}} \frac{\text{נושא}}{\text{תיאור}} \frac{\text{נושא}}{\text{תיאור}} \frac{\text{נושא}}{\text{תיאור}} \frac{\text{פסוקית נושא}}{\text{תיאור}}$

רק לאחר 31 שנה התברר **היכן** נמצאים שרידי הצוללת דקר.
 הדבר

הצוללת אח"י דקר בדרכה האחרונה, 9 בינואר 1968
 (מתוך ויקיפדיה)

כתב, ערך והגיה: אריאל חסון, תיכון הגימנסיה הריאלית – ראשון לציון